Ն. 5077 — 1883 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1 ՃՈՒՄԱՍ. ԻՐԹԷՍԻ — ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ 1883 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 13 ՃՈՒՄԱՍ. ԻՐԹԷՍԻ Ն. 5077

20 ՓԱՐ.

Մասիսի Էջերեան

20 ՓԱՐ.

ՄԻՈՆԱՏԻՍ ԷՐՃԻԵՍԱՍ

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԵԱԶ ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՍԱՆԻ 1 — 24 ԻՒՆՃԻՍ ՍԷՆԷ — ՏԱՐԵԱԿԱՆ 1200 ՐԷՊԻԻՆ 3

ԹԷԼԵԳՐԱՖ

—

Լոնդրա 11 յունվ.

Թագվինաթ գոմիսիոնուն թէչքինէ տայիր, Խբտիվ հաղրէթլէրի թարաֆընան սատը օյան դարարնամէնին տիւնքի կիւն նէշը օլունտուղու Սթանտարտ գազէթասընա Գահիրէտէն քէշիտ օլունան պիր թէլէգրաֆնամէտէ օգունմուշ տուր։

Տէյլի-Նիւզ գազէթասը Ֆրանսանընն Մբսբրտա պաղը հուգուգու մալիյէսի պուլունտուղունու. իթիրաֆ իլէ Ինկիլթէրրանընն մէզքիւր հուգուգա ըրաէթ իթմէսի լազըմէտէն օլտուղունու, վէ գրալիչա հաղրէթլէրինին հիւքիւմէթինին պու հազդլարընն խարիճինտէ հիչ պիր պօրճու օլմատըղընը պէեան իտիեօր։

Իսմայիլիա 10 յունվ.

Ցունվարընն 1-ինտէն 10-ունա գատար Սիւէյշ գանալընտան սէքսէն ի-քի զըթա սէֆինէ միրուր իտիա, օն կիւնլիւք միրուրիյէ բուտուն պիր միլիոն պէշ եիւզ պին ֆրանգա պալիղ օլմուշ տուր։

ՏԱԼԻԼԻՑԷ

—

Ահվալը ամիրէ միւնասէպէթիյլէ Եանեատան նէֆի օլունտուղլարը հալտէ, մաղհարը աֆվ օյան քիմէնէլէրին ամանէթի, էհալիճէ հիւսնիւ թէէսսիրի մուճիպ օլմուշ տուր։ Պու միւնէֆիլէր պէշ քիչի օլտուքլարը հալտէ, իչլէրինտէն պիրինին խանէսի էվվէլճէ միւհիմէրէք օլտուղու, վէ պու քէրրէ տաճի քէնտի եօլտա խատիմանընա եօլտաշանընա էլտիկիւ մահէլլինտէն եաղըլըբ էօր։

—

Տիւնքի կիւն Թրիէսթէ պաշ չէհ. պէնտերի Ֆանտօրուլտա էֆէնտի Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր։

—

Թայմըզ գազէթասընընն գավլինճէ Ինկիլթէրրա թարաֆընան տիւվէլի մուաղղամա իլէ տէվլէթի Ավստրիա թէպլիղ օլունանթահրիրատընն մաէլ ալի պէր վէճհի աթի տիր։

Մէզքիւր թահրիրատտա Ինկիլթէրրանընն Մբսբրտա ասայիշ ու ինթիզամը իեատէ իթտիկի, վէ Մբսբը ժանտարմա ասքէրի իլէ մէվատը սայիրէտէ Դրուզիչա հազրէթլէրինին հիւքիւմէթինին էֆքեարը նէ օլտուղու պէեան օլունտուգտան սօնրա Էվրօպա թարաֆընան Ինկիլթէրրաեա հիչ պիր մէզունիյէթ վերիլմէմիշ օլուպ, տէվլէթի մուշարիլէյհանընը քէնտի պաշընա խատ պէ խատ հարէքէթ իթտիկի, վէ Էվրօպանընն իհթիրազ իթտիկի պէր վագիֆէսինին Ինկիլթէրրանընն քէնտէ պաշընա տէրիւհ-ատ իթտիկինտէն, քէնտիսինէ պագը մէսուլիյէթի չարտիրէ թէրէթթիւպ իտէճէկինտէն պահալա պու մէսուլիյէթատ պաշգա հիչ պիր տէվլէթի մուշարէրիք թանը-մատատճաղը, վէ իճրատաթընը տախի քէթմ իթմէնէճէկի պէեան օլունմուշ իմիշ. թահրիրատընն խի-թարընատա, տէվլէթլէրէ, Սուէյշ գանալընտա սէյրի սէֆատինին սէր-պէսթիյէթինին թատոիգ օլունմասը թէքլիֆ օլունմուշ տուր։

Թայմզ գազէթասը մէզքիւր թահրիրատընն տէվլէթլէր թարաֆընան մէմնունէն գատալ օլունատճաղընը իւմիտ իտիեօր։

—

Բուսիա իմբէրատօրու թարաֆընան սէֆարէթ թէրճէմանը Մ. Մագսիմօֆա իրինճի ըիւթպէտէն Սէնթ-Սթանիսլաս նիշանը իթա օլունմուշ տուր։

—

Լօրտ Տիւֆէրինին կէլէճէք մարտալընտա Վիէննա թարիգիյէ Լօնդրաեա ազիմէթ իտէճէկինի Բոլիթիշէ Դօրէսբօնտէնց գազէթասը եազըեօր։

—

Ճումատա կիճէսի սաաթ 11 գարարլարընտա Սուլթան Պաեազիտ ճիվարընտա պիր ախշամ խանէտէն սաթէշ զուհուր իտիպ, եալընըզ ի-քի խանէ միւհիմէրէք օլտուղու հալտէ պատաբրըլմըշ տուր։

—

Ամէրիկա մէմալիքի միւճթէմասընընն Տէրսաատէթ սէֆիրի Ժէնէրալ Վալլաս տիւնքի կիւն հուզուրու հազրէթի Եէհրիեարիեէ չըգմադ չէրէֆինէ նայլ օլմուշ տուր։

—

Տուխան գատրիդատճըլարը թարաֆընան, ըէժի ուսուլի իհտատ օլունտուղու թագտիրատ, քէնտիլէրինին բէք պիւեիք զարարլարա տիւշար օլատճաղլարընը միւպէյլեին օլարագ, Պապը Ալիեէ պիր արզուհալ թագտիմ օլունտուղու, վէ մէզքիւր արզուհալ մալիյէ նէզարէթինէ հէվալէ պուրլուտուղու իսթիբրն էքսբրէսատէ մուհարբէր տիր։

—

Բուսիա թիւճճարլարընա վերիլէճէք թագվինաթընն եէքիւնիւ ալթը միլիոն ֆըրանգատան իպարէթ օլտուղու, վէ պունուն թէսվիյէսինէ տայիր Պապը Ալինին թահրիրատը պու կիւն Բուսիա սէֆարէթինէ թէպլիղ օլունատճաղը եինէ մէզքիւր զազէթատա օգունմուշ տուր։

—

Ինկիլթէրրա մաղանահթիկիւզարը Մ. Վէահամ բէնչէնպիհ ախշամը խարիճիյէ նէզարէթի ճէլիլէսինէ պիր ազիմ, Ինկիլթէրրա տէվլէթի թարաֆընատա գարիպէն տիւվէլի ֆէխիմէսէ թէպլիղի մուդարրէր օ-լուպ, Մբսբրճա իթթիֆաղ օլունան թէատապիրին թատֆսիլատընը հալի Լօրտ Կրանվիլին պիր զըթա թահրիրատը սուրէթինի թագտիմ իլէ-միշ տիր։

Թէատապիրի մէզքիւր իտարէնին պիլճիւմէ շիւպէյլերի իլէ, ումուրու տալիյէ, մալիյէ, ասքէրիյէ, վէ զապթիյէսէ միւթէալիգ տիր։ Սիւէյշ գանալընընն իլէրուտ թանզիմ օլունատճաղ գոնթրոլ հէյէթի տախի թահրիրատը մէզքիւրէտէ միւնասէբէթ մէվատտա տախիլ տիր։

Թէքլիֆատը մէպհուսէ ճանիպի Պապը Ալիտէն պիթթէգրգ պու խուսուսատա պիր ֆիքը հասըլ օլմասը ազըպինտէ տիւվէլի տաեիրէնէ թէպլիղ օլունատճաղ տըր։

—

Գոնթ Օտօլֆ իլէ Գոնթ Նէսիմ Գամանտօեա Ֆրանսա տէվլէթի թարաֆընատան Լէժիսն Տանէօր նիշանը իթա օլունմուշ տուր։

—

Տէրիսատէթ Ալմանիա սէֆարէթի միւսթէշարլըղընա Բարիս սէֆարէթի միւսթէշարլը տապլգ Պարոն Թէլմանն, վէ Բարիս սէֆարէթի միւսթէշարլըղընա Տէրիսատէթ սէֆարէթի պիրինճի սրը քեատիպի Մ. Հիրշֆէլտ Թայլէն օլունմուշտար տըր։

—

Ըէժի ուսուլունուն եէնիտէն թէէսսիսի իչին իմթիեազ տրմը օլանլար թարաֆընատան, Օսմանը պանգասը միւտիրի Մ. Տըլօեա, պու քէրրէ մէէղունիյէթի գատիա իրսալ օլունմուշ օլտուղունատան, մապահաթընն ուսուլու թէրիպինի թէղէքքիւր իլէմէք իւզրէ, միւմայէյհ իլէ, տուեունու ուսմամիյէ իտարէսինին վէրիլէրինատէն վէ մալիյէ նէզարէթի միւսթէշարը Վէթէնատրֆ պէյ հազրէթլէրինատէն միւրէքքէպ պիր գոմիսիոն թէշէքքիւլ իթմիշ տիր։

—

Վագրթ զազէթասը պու կիւնքի իճմալընատա, Պուլղարիսթանտա ֆըրգալարընն ԷՆՐԷՖՕլարընտատան, վէ Բուսիա թարաֆտարը օյան ասքէրի ֆըրգանընն արզուլարընտան պահս իտէրէք տէեօր քի «էկեր ումուրու նաֆտատ Բուսիա էլինէ կէչէր իսէ, Պուլղարլար պիր գաթ տահա Բուսիանընն թահթը թազեի գինատ գալըրլար քի, քէնտիլէրինէ համի ատա իթտիքլէրի տէվլէթ օլտուղունու անլարլար։»

Վագրթ Պուլղարիսթանտա իսլամլարընն հիչ պիր թարաֆտարը օլմատըղընատան տօլաեը պէեանը թէէսսիֆ իլէեօր։

—

Հալէպ վիլայէթի նահիյա գոմիսիոնու թարաֆընատան վերիլէն, վէ մէճլիսի իտարէյի վիլայէթճէ թատարգ ղըլընան պիր գարար մուճիպինճէ, Իսկէնտէրուն չօճէսինին իքմալը ինշասընընը ղըմնընատա Հալէպ սանճաղը էհալիսինատէն ամէլիյէսաթը վիլայէթ օլանլարընն եատէօրի կիւն թարիգատէ իշլէմէսի, վէ եախօտ պունա մուգապիլ պիր սատա սիմ մէճիսիյէ վերմէլէրի լազըմ կէլէրէք, իճապ իտէնլէրէ թէպլիղ ղըլընընընը Ֆրանսա զազէթասը եազըեօր։

—

Զանտա հիւքիւմէթի մահէլլիյէսի, Պուլղար միլլիյէթինէ մէնսուպ օլուպ, եէտիէրինտէ բուսուրսիրը պուլունմասան պաղը քէսանընն տախիլի մէմալիքէ կիրմէէրինէ միւսատատ իթմէմիշ տիր։

—

Զանն օլունտուղունա կէօրէ Պուլղարիսթան բրէնսի, Սէն Բէթէրսպուրկտա պիր աճէնթա թէէսսիսի զըմնընտա իթտիկի թէքլիֆատ, մաղհարը մուտաֆֆազլիյէթ օլամասաճաղ տըր։

Բուսիա հիւքիւմէթի, հիւքիւմաթը տայիրէ էլչիլէրինէ սրանան մէրասիմէ հազդը օլմասաճաղ օյան պէօյլէ պիր վէքիլին գապուլունատա թէրէտտիտ իտիեօր իմիշ։

—

Պանգը Օսմանի միւտիրի ումումիսինին զէվճէսի մատամ Ֆոսթէրին հիմաէսի թահրիրընտա օլարագ եազընտա Պէյօղլուտա վագը «Ժէրմանեա» նամ Անսթրիալը վէ Սիւիսրէը խասթախանէսի մէնֆաաթընա, պիր զոնսէր իթա՝ օլունաճագ տըր։

—

Սթամպուլ զազէթասը կէչէնտէ նէշը իթտիկի պիր պէնտի մասուսատա, Եէհուտիլէր ալէյհինտէ էվրօպատա թարաֆ թարաֆ կէօրիլէն մէզալիմին թէասիսպուտէնէշամ իթմէեիպ եէհուտիլէրին ֆահիշ ֆայիզլէր ալարագ թէֆէճիլիք իթմէլէրինատէն, վէ պու միսիլու սայիր նամէշրու քեարլարա էլ աթաբզլարընատան իլէրու կէլտիկինի պէեան իթմիշ տիր։

Տէրիսատէթտէ թապ օլունան եէհուտի զազէթասընընը մուհարրիրի պու խուսուսատա Սթամպուլ զազէթասընա զաեէթ ուզուն պիր ըէտիյէ եազըպ, նէշրինի ըէճա իթթիմիշ օլտուղունատան, Սթամպուլ մէզքիւր պէնտի տէրճ իթտիքատէն սօնրա, քէնտի միւթալատաընը տա պէեան իտէրէք, էսկի սէօյլէտիքլէրինի եինէ թէքրար իթմիշ տիր։

Վագրթ զազէթասը պու կիւնքի նուսխէսինատէ պու վագրատատան պահս իտէրէք, տէեօր քի, «էկեր նէ հալ իսէ, մէմալիքի Օսմանիյէտէ պուլունան եէհուտի վէթանտաշլարը-մըզ, հիչ պիր վագրթ մէնաֆիի Օսմանիյէ ալէյհինտէ պուլունմամըշ օլտուղլարընատան, Սթամպուլ զազէթասընընը հէր նէ էֆքեարա մէպնի իսէ, եէհուտիլէր ալէյհինտէ պէօյլէ նէշրիեաթա իպթիտար իթմէսինի մանէասըզ ատտ իտէրիզ։»

—

Հօպարթ բաշա հազրէթլէրի պիր գաչ կիւնտէն պէրու ավ իթմէք իւզրէ Անատօլու սէվահիլինտէ պուլունմագտա օլտուղու հալտէ, տիւն սապահ ավտէթ իթմիշ տիր, բաշային միւշարիլէյհ ալթը եապան տօմուզու վուրմուշ տուր, պունատան պիրի զաեէթի պիւեիք օ-

լուպ, եւզ էլի օգդա աղբիւրներնուտա իմիշ, միշարիլէյհ իքի կէնճ եապան քէշիսիլէ պիր չօգ տախի գուշ սէյտ իթմիշ աիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

1882

Ինանլար իւզերինէ էն զիեատէ հիւքմիանիւ վէ թէէսսիրինի եւիրիմէքտէ օլան չէյ նէ՞միր տէյի սիւալ օլունաճագ օլուր իսէ, պիլա թէրէտտիւտ ռէյէպիլիրիզ, ային ու ատէթլէր տիր, պունլարըն ճէմիյէթի պէշէրրիյէ հագդընտա իսթէր միֆիտ օլանլարը օլսուն, իսթէր մուզիրը օլանլարը, օլ մէրթէպէ պիւյիւք վէ ումումի պիր գուվվէթ ու գուարէթէ մալիք պուլունմագտա տբրլար քի, ալիսիէր, էսիպէր, միրէպսիլէր վէ ֆէյլէսոֆլար, եւրուպէրճէ վէ պինլէրճէ սէնէլէր։ Եա մահվ ու իղալէսինէ, վէ եախօտ թատիլ ու թէսվիյէ վէ թէպսիլ ու թաղեիրինէ չալըշըգլարը հալատ, անճագ զէրրէ մըգտարը թէէսսիր կէօրէպիլմէքտէ տիրլէր, բարմագ իլէ պիր պագբրը վէ պիր տէմիր բարչասընը օրուշտուրարագ աշքնարրմագ, պիր դավմն ֆիբրինատէն, պիր ային ու ատէթի չէգարապիլմէքլիքտէն, հէզարան քէզ գօրայ տբը, տէկիլ գալէմ ու քեագրտ վէ վաղ ու նասիհաթ իլէ, իլա հիւքմտարլարըն գուվվէյի ճէպրիյեէլերիլէ պիրէ, պիր խալգա պիրտիկինի վէ ալբշտըղընը ունութտուրմագլըգ, բէք վէ բէք չօգ միշքիլ տիր։

Հէր եէնի սէնէ պաշլատըղընտա տախի, պիր չօգ ային ու ատէթլէր իճրա օլունուր, վէ պունլարատն պիրի տախի, հէր քէսին քէնտի ատֆիթէրի միւվաղէնէսինէ պագտըղը կիպի, դաղէթաճքլարընը տախի, ումում կիտիշ հագդընտա պիր խիւլասա վէ պիր հիսապ պէեան իթմէլերի տիր։

Քեար կէօսթէրէճէք օլան տէֆթէրէ վէ հիսապա պագմագ կիպի քէյֆի պիր շէյ օլմատըգ կիպի, դարար կէօսթէրէճէք տէֆթէրէ վէ հիսապա պագմագ կիպի տէ հիւզունէնկիզ վէ չիրքին պիր հալ օլմագ։

Պիզ տախի սայիր դաղէթաճքլար կիպի, եիկիրմի սէնէտէն պէրու շու ատէթի իճրա իլլէմէքտէյիզ, վէ կէրչի, մաթէէսիֆ, չօգ տէֆա, միլլէթճէ կիտիշիմիզ հիսապլարընտա դարար կէօսթէրմէքլիկէ մէճբուր օլսուղումուզու, բէքա. լէա պիլմէքտէ իսէք տէ, ճճապա պաղը քէրրէ տէ քեարը թարաֆընը կէօսթէրէպիլմէքլիք իդպալինէ նայիլ օլմա՞շ մաեուզ, անք տէրիսաթը իսէպիլմէքտէ տէկիլիզ։

Պաղը տաէմլէր օրթիմիսթ օլուրլար, եանի հէր շէյտէ պիր իլելիք կէօրիւրլէր, վէ պաղը ատտամլար տախի բէսիմիսթ օլուրլար, եանի հէր շէյտէ պիր ֆէնալըգ, վէ եախօտ հէր շէյին ֆէնա թարաֆընը կէօրիւրլէր, պունուն իքիսի տախի սահիհ տիր, ֆագաթ պու ճիւմլէ իլէ տախի, էլպէթտէ տիւնեատա հագըգաթէն պիր իսիլիք վէ պիր ֆէնալըգ պուլունմագատա տբր, իշթէ մարիֆէթ, վէ եախօտ էլզէմիյէթ, բէսիմիսթ վէ օրթիմիսթ օլմաեարագ տբլ հալի կէօրմէք տիր։

Պիզ հէր վագթ, միլլէթիմիզին հէր պիր կիտիշինտէ չարբըգլըգ վէ մազարրաթ կէօրմէքտէ օլսուղումուզտան, չօգլար պիզէ բէսիմիսթ սըֆաթընը վէրմէքտէ տիրլէր, վէ ատէթա պիզ քէնտիմիզ տախի, էօյլէ օլմամըգ շիբհէսինէ զահիգ օլմագտաեըգ, ինշալլահ էօյլէ տիր, եանի, ինշալլահ կիտիշիմիզ բէք ալէա տբր տա, պիզ բէսիմիսթլիք թարաֆընա մէյեալ պուլունմագտաեըգ։

Հէր նէ հալ իսէ, պիզ քէնտի կէօրիւշիմիզիզ վէ մուհաքէմէմիզի թէպսիլ իտէմէյիզ, վարսըն եանբլըգ եանբմագտա օրմատըղըմըզը վուգուսթլար թատիզ իթմինիլէր։

Իշթէ 1882 սէնէսինի տախի պիթիրէրէք, 1883 սէնէսինէ գատէմ պատալըգ, կէշմիշ պիր սէնէ զարֆընտա, պիզ մէճմուն վէ մէսլուր օլաճագ հիչ պիր հալ կէօրէմէքիք ինշալլահ սալը ճէտիսիմիզ միպարէք օլուր տա, քեաֆֆէր կէշմիշլերի ունութտուրուր, վէ քեաֆֆէյի զարարլարըմըզընը եերի տալար։

Պիզիմ միլլէթճէ տիշինէճէք, չալըշաճագ, վէ սէմէրէ կէօրտիւկիմիզտէ պագըպ սէվինէճէք, անճագ իւչ շէյիմիզ վար տբր, պիրինճիսի քիլիսէ վէ եախօտ ֆաղիլէթ վէ ալալագը հասէնէ, իքինճիսի մէքթէպ մէարէսէ, վէ իշինճիսի տախի ֆուգարա վէ խարթխանէ։

Պիր չօգ տիշինտիք, միլլէթիմիզին պուլունտուղու հէր թարաֆը կէօզատն կէչիրտիք, քիլիսէճէ հիչ պիր իսլահաթ վէ հիչ պիր թանզիմաթ կէօրէմէմիք, պունտան սէնէ էվվէլ քիլիսէմիզ նէ հալատ իսի իսէ, պու կիւն վէ պու սաաթ տախի այնի հալատ տիր, վէ հաթթա պէօյլէ թէպէտտիւլաթ վէ իսլահաթ դապուլ իթմէզ պիր հալտէ դալմասը իչին տէ հէմ իֆթիխար խիրմէքտէ վէ հէմտէ չալըշըլմագտա տբր, չունքի, քիլիսէնին կիւեա ազիզլիկի վէ մէնֆաաթը, թէպսիլ թաղեիր օլունմագ պիր հալտէ սագլանըլմասընտա իմիշ. պու ֆիքրէ պիզիմ ազլըմըզ իրմէտի, պիզիմ տիլտիկիմիզ, վէ հէր ադրիլ վէ քեամիլ ատէմին դապուլ իթտիկի սահիհլիք, հէր շէյտէ հէր կիւն թէզատտիմ, թարագդը վէ իսլահաթ կէօրիւրմէսինտէ օլսուղտան պաշդա, էկէր Ազիզ քիթապլարա պիրէ միւրաճաաթ իլէ իպրէթ վէ նասիհաթ ալընմագլըգ լազըմ կէլսէ, Ալլահ թարաֆընտան տախի այնի իսլահաթ վէ թէպէատիւլաթ գատէսինէ իթիպար օլունմուշ օլսուղու կէօրիւրմէքտէ տիր, վէ հաթթա Խրիսթիանլըգ պիրէ, Մուսէվիլիք իչինտէ պիր թէպէատիւլաթ վէ պիր իսլահաթ տիմէք տիր, եօղսա, էկէրչի քիլիսէճէ իսլահաթը ճայիզ կէօրիւրմէմէսի թարաֆընա կիտիրմէք իգթիզա իթսէ, քեաֆֆէրմիզին տախի, աթիդ տին ու իման վէ իպատէթխանէլէրէ բիւճաթ իլէ, եա պութբէրէսթ օրմատըզ, վէ եախօտ Եէհուտիլիկէ տէօն. մէքլիկիմիզ լազըմ կէլիր։

Քիլիսէլեր ճէմիյէթի պէշէրիյեէնին մէնֆաաթը իչին թէրթիպ օրլունմուշլար տբր, տիմէք տիր քի ինանալար քիլիսէլերին օրմատըգ, իլա քիլիսէլեր ինանլարընը տբրլար, վէ պինատէն ալէյհ մոտամ քի ինանլարընը, մատտի վէ մանէվի հէր հալլէրի, վէ հէր տուրլու վէ ըէվիշլերի ատկիշիմէքտէ տիր, միլլէթին թատի պուլունտուղու քիլիսէ տախի, պիրլիքտէ տէկիշիմէլի, եանի իսլահ օլունմալը տբր, թատ ու ախլագընա մուտտաքիգ պիր հալէ վագ իտիլմէլի տիր, եօղսա խալգ մէղքիր քիլիսէտէն ֆայտտէ կէօրէճէք եէրտէ, միղայիրի օլարագ զարար տախի կէօրիր։ Էմմա, բուհպան թաղըմլարընտան պագբլար վէ եախօտ չօղլար, պիլէրէք վէ եախօտ պիլմէեէրէք, իսլահաթը միւղիրը կէօրիւրլէր իմիշ, պիր դաչ եիզ վէ եախօտ պիր դաչ պին բուհպան թաղըմլարընէն եանլըշ պիր մուհաքէմէլէրինէ, վէ չարբըգ պիր կիտիշլերինէ, պիր դաչ միլեան էհալիյի ֆէտտա իթմէքլիք, զէրրէճէ քեարը աղբլ ատեբլամագ։

Էսէֆ օլունաճագ պիր եէրի տէ շուրատը տբր քի, պիզտէ, քիլիսէտէն հէր քէս ուզագլանարագ զարարտանէ օլսուղու հալատ, պարի քիլիսէմիզ քեարլը չբգտա, եինէ պիր զարարա գարշըլըգ պիր տէ քեար վար տբր տիյէրէք միթէսէլի օլուրուզ, ալտանըրբգ հալ պու քի, քիլիսէմիզ տախի զարարլը չբգմագտա տբր, տիմէք տիր քի, զարար իլի թարաֆլը տբր։

Գունտան տա պէթթէրի վար տբր, քիլիսէլերիմիզճէ իսլահաթընէ էշէտտի լիզումա պուլունտուղու, վէ շու իսլահաթընէ գաթան կէօրիւլէմէմիկի չէօյլէ տուրսուն, հէր վագթ զաղէթալարտա օգունտուղունա կէօրէ, կէրչի պուրատա Բաթրիզ բաթրիգխանէ, վէ կրօնականլար վէ կրօնական ժողով, վէ միլլէթիմիզտէ իչ թանէ տէ Կաթողիկոս վէ կաթողիկատարան, վէ կիւեա Սահմանադրութիւն ահքեատ դինճա, հէր մէմլէքէթտէ, պիրէր տէ կրօնական ժողով վէ եախօտ խորհուրդ պուլունմագտա լսէ տէ, չօղ քէօյլերտէ հիչ քիլիսէ վէ հիչ բարաս տախի պուլունմամագտա տբր, վէ հաթթա, պոզը չէհիրլէրտէ պիլէ քիլիսէլէր դարանմագտա տբրլար, հէյլէ բուհպան թաղըմլարընընզ սէֆիլ ու բէրիշան հալլէրի նագշ օլունուր վէ էօղիւր զապուլ իտէր մէվատտէն աէկիլ տիր, լաքին, պու ճիւմլէ իլէ տախի, պիզ Սահմանադրական օլուպ, վէ եիկիրմի սէնէտէն պէրու եարբմ տուզինա բաթրիգ վէ եարբմ տուզինա տախի կաթողիկոս տէյյիզթիրմիշ, վէ չօղ դարարլար վէ միւրատլար իչիթմիշ վէ օգու�մուշ իսէք տէ, իշթէ 1882 սէնէսի տախի կէչիպ կիթմիշ, վէ հիչ պիր իճրա կէօրիւլէմէմիշ տիր։

(Բաշը էրթեսի)

ԽԱՐԻՃԻՑ

Մ. ԿԱՄՊԷԹԹԱՆԸՆ ՃԷՆԱԶԷ ԱԼԱՅԸ

Նասըլ քի թէլէկրաֆլար էվվէլճէ խապէր վէրտիլէր, Մ. Կամպէթթանընն ճէնազէ ալայը։ ալտֆրանկա յունվարընն 6 ընճը ճումատա իրթէսի կիւնիւ իճրա օլունմուշ տուր։

Ճումատա կիւնիւ Բարիսատէ քէսրէթի իւզրէ եաշմուր եազարզընտան հավանընն պոզկունլուղու սէպէպիլէ, ալայընն արզու օլունան տէրէճէտէ մութանթան սուրէթտէ վուգուպ ալտամատաճաղընտան գօրգուլմուշ իսէ տէ, ճումատա իրթէսի կիւնիւ պուլութթարընն տաղրմալարը, վէ կիւզէլ պիր զէշ կիւնէշինին, գուպէյի ասիմանտան, պիւթիւն պիւթիւն եաս իչինտէ պուլունան Բարիս շէհրի իւզէրինէ, քէնտի նիմրհարարէթի զիեալարընայա թուլու իթմէսի իլէ, պու խէվֆ պէր թարաֆ օլուպ, Ֆրանսանընն՝ 1870–71 տէ քէնտիսինէ հէման էմնալի նամէսպուզ իրտամէթլէր իթմիշ օլան օլ վէթանբէրվէրի ադիմէ՝ չան ու չէրէֆինէ եադբշրը սուրէթտէ պիր ճէնազէ ալայը իճրա իտէպիլէճէկկի անլաշըլըգընտան, տէրեալի զամմ ու էլմէ միւսթէդրագ օլմուշ օլան եիրբէրլերտէ, զանն իտէրսին պիր մէճմուենիյէթի հիւքմ իթմէկէ պաշլամըշ տբր։

Մ. Կամպէթթանընն վէֆաթը, պիւթիւն Ֆրանսանը մահէմէ սիւրմիւշ, վէ պիր թարաֆտան մէճլիսի մէպուսան օլ պիւեիւք վէթանբէրվէրին ճէնազէ ալայընընն, միլլէթին մէսարիֆիյէ իճրա օլունմասընա դարար վիրտիկի կիպի, տիկէր թարաֆտան տա Ֆրանսանընն հէր թարաֆընտան, պիւեիւք վէ քիչիք հէր շէհիր վէ գասապալարընտան Բարիսէ կէօնտէրիլէն թատզիեէթնամէլէր, վէ ճէնազէ ալայընտա հազըր պուլունմագ իւզրէ բէյ տէր բէյ վիրուա իտէն հէյեէթի մէպուսէլէր, Ֆրանսըզ միլլէթին, Մ. Կամպէթթանընն հէր պիր հարէքէթլերինատ կէօրիւլէն վէթանբէրվէրլիկէ նէ՝ տէրէճէլէրտէ էհէմմիյէթի վիրտիկինի թատտիզ իթմիշ տիր։

Ֆրանսա Մ. Կամպէթթանը զոյպ իտէրէք, եալընըզ պիւեիւք պիր վէթանբէրվէր էմսալսըզ պիր նաթըզ, վէ ճէսարէթ ու իսթիգամէթի խուսուսլարընտա, տեեիլ մանէնտա, պէլքի ըագընիպի պիրէ օլմաեան պիր միլլէթ խատիմի զալպ իթմիշ տիր։ Մ. Կամպէթթանընն վէֆաթը՝ Ֆրանսա իչին ճումհուրիյեէթին մուհաֆըզընը, վէ իսթիգպալ իչին իտիրէն օլ նիչէ նիչէ կիւզէլ իմիալէրինմահվը տբր։ Մ. Կամպէթթա իլէ պէրաբէր Ֆրանսա էհալիսինին է՝ ազիզ իմիալէրի պու կիւն էօմիւշ տիմէք տիր, վէ իշթէ պունուն իչին տիր քի, Ֆրանսըզլար, միւմանիլէյհ իլէ պէրաբէր, վէթանընն իսթիգալընընն էն կիւզէլ սէնէլէրի տէ մահվ օլուպ կիթտի տիեօրլար։

Ճէնազէ ալայընտա եիւզ պին քիչի հազըր պուլունմուշ տուր։ Միւթէվէֆանընն նաշը, մէճլիսի մէպուսանընն իճթիմա իթտիկի Բալէ-Գուրպօն սէրայընտա նագլ օլունմուշ օլտուղունատան, սէրայը մէզքիրուն ղուրպինտէ պուլունան մէյտանլըգլար իլէ ըբխթըմլար, հէր նէ զատար զաեէթ կէնիշ իսէլէր տէ, պու ճիւմլէ իլէ տախի, պունճա էհալինին թէճէմմիւինէ քիֆամէթ իթմէմիշլէր, վէ բէնիշէրէլէր իլէ թարացա վէ չաթըլարընը, վէ պագօնլարընն լուսթլէրի, ինչ պրագըլամաեաճագ տէրէճէտէ, խընճախընճ

էհալի իլէ տօլաուգտան մատտա, եօլ իւզէրինէ պուլունան կազֆէ-նէրլէրի տիրէքլէրինին, աղաճլա-ըրը, վէ հաթթա հէյբէլլէրին իւ-զէրինէ պիլէ, հէման գալբրատա-եռաճագլարը աէլէճէսէ տատամաօլ-մուշ օլուուզու, վէ եալնըզ Թիւ-լլերի սէրայընը Թարացոսը իւզէ-ըինէ, ատէմա պիր չէհիր տօլ-տուրապիլէճէք գատար ճէօմատթ պուլունտուզու միշահէսէ օլուն-մուշ տուր։

Բալէ-Պուրպոն սէրայը, պու միւ-նասէպէթլէ, պիր սուրէթի մախ-սուսէսէ, վէ եաս ու մաթէմ իմա իտէր պիր Թարգտա Թէզեին գլբն-մըշ օլուպ, էպոիրէէնին Թաշտան տիրէքլէր իլէ միւզէյէէն օլան ան-ընա եօղարատան աշաղըա գատար, սիեահ չուխա ԹուԹուլարագ, տի-րէքլէրին իւզէրինէ սէ պէեաղ գումաշ կէշիրիլմիշ, վէ պունլարըն օրԹա եէրլէրինտէ, ոէքիշ ատէտ պիւեիւք չամանլար եանմագտա պուլունմուշ տուր. պինանըն իւ-զէրինէ սիեահ պիր էօրԹիւ չէ-քիլիպ, վէ իչի տախի սանճագլար իլէ եիւրէքլէրէ էլէմ վիրիր պիր սուրէԹտէ, տօնատըլըգտան մատ-տա, Մ. ԿամպէԹԹանա պիր Թէ-վէճճիւհ էսէրի օլարագ, կէօնտէ-րիլմիշ օլան տէմէԹլէրատէն՝ տէօրԹ արատա տօլտուրուլտուգտան, վէ սէքսէն քիշինին տէ էլլէրինէ Թա-շըեապիլէճէքլէրի գատար վէրիլ-տիքտէն սոնրա, գալմըշ օլան պին-տէն զիեատէ տէմէԹլէր տախի, օն պէշ գատէմատէն միւրէքքէպ պու-լունան սէրայ նէրտիպանընը իւ-զէրինէ սէրիլիպ, մէրմէր գատէմ-լէր պու չիշէքլէրին ալԹընատա կէօ-րիւնմէզ օլմուշլար տուր։

Մ. ԿամպէԹԹանըն բօլԹիդասը-նըն պաշլըճա արդուլարընտան պի-ր մէ, Ալմանիա իլէ եէնի պիր մուհարէպէ տատա իտիպ, Ալդա-Լօրէնի գուրԹարմագ օրմուշ օրատ-զունատան, վիլհեմԹը մէզքիրէ է-հալիսինտէն՝ Ֆրանսա մուհիպպի օ-լան էքսէրիտէԹ, հէր վազԹ միւ-մանլէյհէ ֆէվզէյատ իպրազը ԹէՎ-էճճիւհ իԹմիշ օլատուզու կիպի, պու միւնասէպէԹլէ տախի, Բարի-սին պաշլըճա սօգապլարընտան պի-րինէ պուլունան ՍԹրազպուրկ հէյ-քէլինի, սիեահ էօրԹիւլէր իլէ տա-նատըպ, իւզէրինէ սէ պիր Ֆրանսըզ ատանճաղը վազ իտէրէք, սուրէԹի մախսուսէսէէն իզհարը ԹէէսսիֆՈ ու քէտէր իԹմիշ տիր։

Էվվելճէ վէրիլէն զարար մուճի-պինճէ տավէԹլիլէր իլի գըսմա Թագսիմ օլունուպ, սըֆաթը բէս-միհէեի հաիզ օլան զէվաթ, Բալէ-Պուրպոնուն, բէեիսի ճումհուրա մախսուս օլան սալոնատա ԹէճէմՎ-միւ իտէրէք, միԹէվէֆանըն զայ-նը Մ. Լօրիս իլէ, է՛ն սատըգ տօսԹ-լարընտան պուլունան Մ. Սրիւլէր Թարաֆընտան զապուլ օլունտուգ-լարը, վէ ալայտա նէ սրրա իլէ եիւ-րիւեէճէքլէր իսէ, օլ սուրէԹլէ, Մ. Մօլարընը նէզարէԹի ԹահԹընտա տիզիլտիքլէրի կիպի, ճէմիյեէԹլէր իլէ շէհիրլէր, վէ պէլէտիյեէլէր, վէ մէմալիքի էճնէպիդէտէ պուլունան Ֆրանսըզլար իլէ միլէլի սայիրէտէն օլան զէվաթ Թարաֆընտան կէօ-տէրիլէն հէյեէԹի մէպուսէլէր տէ, պուլմարլար իլէ զանատ, Մ. Կամ-պէԹԹանընը է՛ն եագըն տօսԹլարը-տան օլուպ, միւմանլէյհին վէֆա-Թընատան պէրու, կէրէք քէտէրլէ-րինտէն, վէ կէրէք ճէնագէ պա-յընը սրրատա գօյմագ իչին տէր-իւհատ իԹտիքլէրի խըզմէԹին քէս-րէԹինտէն նաչի կէօզլէրինէ հէման ատա ույգու կիրմէմիշ օլան պաղը զէվաթ Թարաֆընտան սրրատա գօ-նուլմուշլար տրր։

Ֆրանսանըն պիւԹին վիլայէԹ-լէրի իլէ, մէրքէզի վիլայէԹ պու-լունան ալԹմըշ չէհիրլէր, վէ եիւզ էլլի մուԹէսարրըֆլըգ մէրքէզլէրի, վէ իւչ եիւզ չէհիր, վէ հատատրզ հիսատպրզ ճէմիյեէԹլէր՝ հէյեէԹի մէպուսէլէր կէօնտէրմիշլէր, վէ վատ օլան չիչէքտէն մնատատ Թաճլարըն ատերսը տա պէշ պինէ պալիդ օլ-մուշ տուր։

Էօղէտէն Թամ իլի ատաթ էվ-վէլ Թօփլար էնտատԹ օլունուպ, վէ մաթէմ էսէրի օլարագ իւզէր-լէրի սիեահ Թիւլ իլէ գարանմըշ օլան Թամպուրլար տա էլէմ վիրիճի պիր սէտա իլէ չալընմագտա օլ-ատուգլարը հալատ, Բալէ-Պուրպո-նուն պիւեիւք գաբուլարը աչըմըշ, վէ Մ. ԿամպէԹԹանընը նաչը, գա-եէԹ ուսԹալըգլը վէ միւզէյէէն պիր սուրէԹտէ, Գաոթիէն-Լէբրաժ պիրատէրլէր Թարաֆընտան իմալ օլունմուշ օլան պիր ԹապուԹ իչի-նէ զօնուլմուշ օլատուզու հալատ, տիշարը չէզարըմըշ տրր։

Ալայընը էօնիւնտէն, Մ. ԿամպէԹ-ԹանընՍան տէֆա մէպուս ինԹի-խապ օլունմուշ օլատուզու Պէլվիլ տայիրէյի պէլէտիյեէսի Թարաֆընտան կէօնտէրիլէն հէյեէԹի մէպուսէ իլէ, 1869 տա միւմանլէյհի Փա-ըիսին 20 ինճի պէլէտիյեէ տայիրէ-սինտէ գանտիատա Թագտիմ իԹմիշ օլան գօմիԹէնին ազալարը կիԹմիշ-լէր, վէ պունլարըն տրգատընտան տախի Մ. Լէպէկ Թարաֆընտան իմալ օլունմուշ օլան Մ. ԿամպէԹԹանընը պիր հէյբէլի կէօԹիւրիւմ-միշ, վէ Մարսիլեա չէհիրի իլէ, Բէ-բիւպլիք Ֆրանսէզ, վէ ԲրԹիթ Բէ-բիւպլիք գաղէԹալարընընը տա պի-ըէր հէյեէԹի մէպուսէլէրի պու-լունտուզու կէօրիւմիշ տիր։

ԹապուԹտան գօրատնելարընը տա-խիլիյեէ վէ հարպիյեէ նազիրլարը, վէ մէճլիսի մէպուսատան ըէեիսի, վէ Բարիս ավօգաթլարընընը վէքիլի Մ. Գալաթէօֆ, վէ մէճլիսի ատատան ըէեի-սի սանիսի Մ. Բէյրա, վէ Գէլ-վիլ ինԹիխապճիլարընընը վէքիլի Մ. ՄէԹիվիէ, վէ Մ. ԿամպէԹԹանընը սոլ Թէվէլլիսատ իԹտիկի մահէլլ օ-լան Գահօր չէհրի պէլէտիյեէ մէճ-լիսի ըէյիսի Մ. Սիրէք իլէ Իունիոն Բէրիսպիքէն ֆիրգասընընը ըէյիսի Մ. ՄարԹէն Ֆէօյլէ, վէ միԹէվ-ֆանընը տեիլէսի Թարաֆընտան Թէվ-քիլ իտիլէն, մէպուսանատան տօգ-ֆիլէօղալ իլէ Մ. Էմիլէն ԹուԹմուշ-լար տրր։

ԹապուԹտան արգասընտան, Մ. ԿամպէԹԹանընը տեիլէսի ազասը իւ-լէ, քէնտի է՛ն գատիմ վէ սատրգ տօսԹլարը, վէ 1870 տէն պէրու խըստէԹինտէ պուլունան ուշաղը Ֆրանսա կիԹմիշլէր, վէ ըէեիսի ճումհուրա վէքիլէԹէն տախի ժէ-նէրալ ԲիմԹիէ իլէ միրալայ Գրիւ-կէր վէ գօմանատան ԼիԹշէսԹէյն հա-զրը պուլունմուշլար տրր. Մ. Տիւ-քէր նամիզատընը հասէպիյլէ, պու զինէԹտէ պինէֆս իսպաթը վիւ-ճուտա իտէմէմիշ տիր։

Հազրրուն միեանէսինտէ, Մ. ԿամպէԹԹանընը խասիմլէրինտէն, Գամիլ-ԲէյլբԹան, Գարօտէ, Լա-ֆօն, Թոնի-Բէվէլիօն կիպի զէվաթ, պիր չօգ զաղէԹալար վէքիլլէրի, վէ պիր չօգ զապիԹան պուլուն-տուզու կէօրիւմիշ տիր։

Ճէնագէ Բէր-Լաչէզ վասըլ օլ-ատուգտա, Մ. Գրիսսօն, Մ. Տըվէս, Մ. Եօբուր վէ սոիր պիր չօգ զէ-վաթնատԹգլար իրատ իԹմիշլէր տիր։

ԹՈՒՃՏԱՆ ԳԸԶԼԱՐ

դա պիր եէրտէնգօյալբդ հասըլ օ-լուր։

—Վագտա, պունատ տախի հազ-գընըզ վար տրր, չինքի սիզ գու-մար օեունունա կիրիշէնլէրատէնի-նիզ...—պէլքի գարընըզ եարարմ իտէր տէ, օլ կիւնէ գատար պիւ-եիւճէք պիր չէյ գազանապիլիրսի-նիզ, ինշալլահ, տահա ալէտ եա...—լաքին, պու ճիւմլէ իլէ տախի, նա-սըլ քի սէօյլէտիմ, էկէրչի էօյլէ պիր գըսմէԹ էլտէ իտէմէզ իսէնիզ, եինէ պէն քէնտի վատիմի իճրայէ հազրը պուլունմագտատեբմ պիրմիշ չուլունուզ...

Ժօրժ մէրգումուն խանէսինի Թէրք իլէ քէնտի արապասընա պին-տի։

—Հէր հալտէ եինէ կէլէճէք տիր...—տէտի Մաթիֆէ եալընըզ գալ-տըգտա քէնտու քէնտուլէ...—էվ-վէԹ, հէմ եինէ կէլէճէք տիր, վէ հէմտէ պէրապէրինտէ, քէնտի մա-լի օրմատըզը հալտէ. բէհին իչին ֆօնտա տախի կէԹիրէճէք տիր...—տօղրուսու պէն պու պապտէ բէք կիւգել վէ բէք ագըլանէ պիր Թա-ըիզ ԹուԹմուշ օլտում, վէ հաթթա զանն իտէրիմ քի, Մարսիալ ֆամիլ եասընընը տիւշմէնլէրի տախի իչին-տիքլէրինտէ, պու ԹուԹտուզում Թարիզտէն տօլտաբը պէնտէն մէմ-նուն օլաճագլար տրր...

* * *

ՃանԹիյեիտէ ամ եարըշը իճրա օլունաճագ օլան բազար կիւնիւ եագլաշմըշ վէ բէք բարլագ սու-ըէԹտէ իճրա գըլընաճաղը իչիտիլ-միշ իտի։

Հավա զայէԹլէ կիւզէլ օլուպ, վէ իլք սապահտան պինէրճէ էհլի մէրագլար, էքսէրիսի Փարիս խալ-գընատան օլատուզու հալտէ, եարըշ մէյտանընա գօչուշուպ տօմուշլար իտի, պունլարըն իչէրինտէ հէր սընրֆատան վէ հէր Թարաֆատան ա-տատմար, վէ բէք պիրիւք վէ զէն-կին զաԹլար պուլունատուզու կիպի, ԹապիաԹիլէ պիր չօգ տա ամ մէ-բագլըլարը վէ օեունճուլար, եանի եարըշ պահսընա կիրիշէնլէր պու-լունմագտա իտի։

Ամլար արապալար գում կիպի գանամագտա, ինսանլար տէնիզ տալդասը կիպի պիր Թարաֆտան տիկէր Թարաֆա ագմագտա, տէօրԹ Թարաֆտա գուրուլմուշ օլան սէտա-լէրտէ վէ չէրկէլէրտէ, պինէրճէ Թէմաշակէրան օԹուրմագտէ, գա-ըընլարըն սիւսլէրի վէ տարաԹլարը կէօզլէրի գամաշըրմագտա, վէ ժօրժուն հէմշիրէսի գօնԹէս Ամէլի իլէ, մէրգումէնին գաեբն վալիսէսի գօնԹէս Պլանշաբէասէնի տախի օրա-տա հազրը պուլունմագտա իտիլէր։

Ամէլի եէվմի մէզպուրտէ կիլին-միշ օլատուզու զայէԹլէ կիրանպահա վէ կուսԹօլու էլպիսէլէրի իչինտէ, պիր գաթ տահա կիւզէլլիք քէսպ իլէտիկինտէն, եըլարը կիպի բար-լամագտէ օլատուգտան պաշգա, պէս պէլլի իչէրիսինտէ պիր ատթէշ հիւքմ իԹմէքտէ օլատուզու ճիհէԹլէ, գալ-պի գանլարը եիւզլէրինէ վուրմուշ օլատուզունտան, եանագլարը սայիր վագըԹլարտան զիյատէ եանըպ բար-լամագտա իտի։

Մէրգումէնին քիրբիքլէրինտէ պիր սիրմէ էսէրի կէօրիւմէքտէ օլուպ, վէ ալբճը վէ եաղրճը պիր պագրշ իլէ տէօրԹ Թարաֆը կէօզ-տէն կէչիրմէքտէ, վէ չիբէհէպզ օ-լարագ Լիօնէլի արամագտա իտի իս-էէտէ, կէօրէմէմէքտէ իտի։

Զիւնքի Լիօնէլ քէնտի ատթլարը եանընտա պուլունարագ, կէրէք ատթլարըն եարբշընը իլԹիզամ իտէն-էր իլէ, վէ կէրէք Լամպէր Մա-սօլ վէ ՕգԹավ Բիշար իլէ գօնուշ-մագտա իտի։

Մէրգումուն ումուզունա պիրիսի էլինի վագ իլէտի։

Պիրտէ մէրգում պաշընը չէվիր-տիքտէ, մէզքիր էլինի վագ իտէն տատմին, Ժօրժուն էնիշԹէսի, եա-նի Ամէլինին գօճասը ԿոնԹրան տը Լասէնի օլատուզունու, վէ եանընտա տուրարագ կիւլիւմսէմէքտէ պու-լունատուզունու կէօրտիւ։

Լիօնէլին իչի սըգըլմատա պաշ-լատը։

Զիւնքի մէրգում ԿոնԹրանընը լունտուզու կէօրիւմիշ տիր։

ԹապուԹտան գօրատնելարընը տա-խիլիյեէ վէ հարպիյեէ նազիրլարը, վէ մէճլիսի մէպուսատան ըէեիսի, վէ Բարիս ավօգաթլարընընը վէքիլի Մ. Գալաթէօֆ, վէ մէճլիսի ատատան ըէեի-սի սանիսի Մ. Բէյրա, վէ Գէլ-վիլ ինԹիխապճիլարընընը վէքիլի Մ. ՄէԹիվիէ, վէ Մ. ԿամպէԹԹանընը սոլ Թէվէլլիսատ իԹտիկի մահէլլ օ-լան Գահօր չէհրի պէլէտիյեէ մէճ-լիսի ըէյիսի Մ. Սիրէք իլէ Իունիոն Բէրիսպիքէն ֆիրգասընընը ըէյիսի Մ. ՄարԹէն Ֆէօյլէ, վէ միԹէվ-ֆանընը տեիլէսի Թարաֆընտան Թէվ-քիլ իտիլէն, մէպուսանատան տօգ-ֆիլէօղալ իլէ Մ. Էմիլէն ԹուԹմուշ-լար տրր։

ԹապուԹտան արգասընտան, Մ. ԿամպէԹԹանընը տեիլէսի ազասը իւ-լէ, քէնտի է՛ն գատիմ վէ սատրգ տօսԹլարը, վէ 1870 տէն պէրու խըստէԹինտէ պուլունան ուշաղը Ֆրանսա կիԹմիշլէր, վէ ըէեիսի ճումհուրա վէքիլէԹէն տախի ժէ-նէրալ ԲիմԹիէ իլէ միրալայ Գրիւ-կէր վէ գօմանատան ԼիԹշէսԹէյն հա-զրը պուլունմուշլար տրր. Մ. Տիւ-քէր նամիզատընը հասէպիյլէ, պու զինէԹտէ պինէֆս իսպաթը վիւ-ճուտա իտէմէմիշ տիր։

Հազրրուն միեանէսինտէ, Մ. ԿամպէԹԹանընը խասիմլէրինտէն, Գամիլ-ԲէյլբԹան, Գարօտէ, Լա-ֆօն, Թոնի-Բէվէլիօն կիպի զէվաթ, պիր չօգ զաղէԹալար վէքիլլէրի, վէ պիր չօգ զապիԹան պուլուն-տուզու կէօրիւմիշ տիր։

Ճէնագէ Բէր-Լաչէզ վասըլ օլ-ատուգտա, Մ. Գրիսսօն, Մ. Տըվէս, Մ. Եօբուր վէ սոիր պիր չօգ զէ-վաթնատԹգլար իրատ իԹմիշլէր տիր։

ԹՈՒՃՏԱՆ ԳԸԶԼԱՐ

դա պիր եէրտէնգօյալբդ հասըլ օ-լուր։

—Վագտա, պունատ տախի հազ-գընըզ վար տրր, չինքի սիզ գու-մար օեունունա կիրիշէնլէրատէնի-նիզ...—պէլքի գարընըզ եարարմ իտէր տէ, օլ կիւնէ գատար պիւ-եիւճէք պիր չէյ գազանապիլիրսի-նիզ, ինշալլահ, տահա ալէտ եա...—լաքին, պու ճիւմլէ իլէ տախի, նա-սըլ քի սէօյլէտիմ, էկէրչի էօյլէ պիր գըսմէԹ էլտէ իտէմէզ իսէնիզ, եինէ պէն քէնտի վատիմի իճրայէ հազրը պուլունմագտատեբմ պիրմիշ չուլունուզ...

Ժօրժ մէրգումուն խանէսինի Թէրք իլէ քէնտի արապասընա պին-տի։

—Հէր հալտէ եինէ կէլէճէք տիր...—տէտի Մաթիֆէ եալընըզ գալ-տըգտա քէնտու քէնտուլէ...—էվ-վէԹ, հէմ եինէ կէլէճէք տիր, վէ հէմտէ պէրապէրինտէ, քէնտի մա-լի օրմատըզը հալտէ. բէհին իչին ֆօնտա տախի կէԹիրէճէք տիր...—տօղրուսու պէն պու պապտէ բէք կիւգել վէ բէք ագըլանէ պիր Թա-ըիզ ԹուԹմուշ օլտում, վէ հաթթա զանն իտէրիմ քի, Մարսիալ ֆամիլ եասընընը տիւշմէնլէրի տախի իչին-տիքլէրինտէ, պու ԹուԹտուզում Թարիզտէն տօլտաբը պէնտէն մէմ-նուն օլաճագլար տրր...

* * *

ՃանԹիյեիտէ ամ եարըշը իճրա օլունաճագ օլան բազար կիւնիւ եագլաշմըշ վէ բէք բարլագ սու-ըէԹտէ իճրա գըլընաճաղը իչիտիլ-միշ իտի։

Հավա զայէԹլէ կիւզէլ օլուպ, վէ իլք սապահտան պինէրճէ էհլի մէրագլար, էքսէրիսի Փարիս խալ-գընատան օլատուզու հալտէ, եարըշ մէյտանընա գօչուշուպ տօմուշլար իտի, պունլարըն իչէրինտէ հէր սընրֆատան վէ հէր Թարաֆատան ա-տատմար, վէ բէք պիրիւք վէ զէն-կին զաԹլար պուլունատուզու կիպի, ԹապիաԹիլէ պիր չօգ տա ամ մէ-բագլըլարը վէ օեունճուլար, եանի եարըշ պահսընա կիրիշէնլէր պու-լունմագտա իտի։

Ամլար արապալար գում կիպի գանամագտա, ինսանլար տէնիզ տալդասը կիպի պիր Թարաֆտան տիկէր Թարաֆա ագմագտա, տէօրԹ Թարաֆտա գուրուլմուշ օլան սէտա-լէրտէ վէ չէրկէլէրտէ, պինէրճէ Թէմաշակէրան օԹուրմագտէ, գա-ըընլարըն սիւսլէրի վէ տարաԹլարը կէօզլէրի գամաշըրմագտա, վէ Ժօրժուն հէմշիրէսի գօնԹէս Ամէլի իլէ, մէրգումէնին գաեբն վալիսէսի գօնԹէս Պլանշաբէասէնի տախի օրա-տա հազրը պուլունմագտա իտիլէր։

Ամէլի եէվմի մէզպուրտէ կիլին-միշ օլատուզու զայէԹլէ կիրանպահա վէ կուսԹօլու էլպիսէլէրի իչինտէ, պիր գաթ տահա կիւզէլլիք քէսպ իլէտիկինտէն, եըլարը կիպի բար-լամագտէ օլատուգտան պաշգա, պէս պէլլի իչէրիսինտէ պիր ատթէշ հիւքմ իԹմէքտէ օլատուզու ճիհէԹլէ, գալ-պի գանլարը եիւզլէրինէ վուրմուշ օլատուզունտան, եանագլարը սայիր վագըԹլարտան զիյատէ եանըպ բար-լամագտա իտի։

Մէրգումէնին քիրբիքլէրինտէ պիր սիրմէ էսէրի կէօրիւմէքտէ օլուպ, վէ ալբճը վէ եաղրճը պիր պագրշ իլէ տէօրԹ Թարաֆը կէօզ-տէն կէչիրմէքտէ, վէ չիբէհէպզ օ-լարագ Լիօնէլի արամագտա իտի իս-էէտէ, կէօրէմէմէքտէ իտի։

Զիւնքի Լիօնէլ քէնտի ատթլարը եանընտա պուլունարագ, կէրէք ատթլարըն եարբշընը իլԹիզամ իտէն-էր իլէ, վէ կէրէք Լամպէր Մա-սօլ վէ ՕգԹավ Բիշար իլէ գօնուշ-մագտա իտի։

Մէրգումուն ումուզունա պիրիսի էլինի վագ իլէտի։

Պիրտէ մէրգում պաշընը չէվիր-տիքտէ, մէզքիր էլինի վագ իտէն տատմին, Ժօրժուն էնիշԹէսի, եա-նի Ամէլինին գօճասը ԿոնԹրան տը Լասէնի օլատուզունու, վէ եանընտա տուրարագ կիւլիւմսէմէքտէ պու-լունատուզունու կէօրտիւ։

Լիօնէլին իչի սըգըլմատա պաշ-լատը։

Զիւնքի մէրգում ԿոնԹրանընը լէհճէսինտէ, իքի կիւնտէն պէրու հուսուլէ կէլմիշ օլան թէպէտիւ-լաթ, հէյպէԹամիզ պիր սուրէԹ-տէ պուլունմագտա իտի։

Մէրգումուն զաԹէն սօլկուն օլան լէհճէսի, աշսրի մէրԹէպէ պիր ժօրլուգ քէսպ իԹմիշ իտի։

Մէրգումուն կէօզ պէզէքլէրի, ատէԹտէն խարիճ սուրէԹտէ եա-եըլմագտա իտի, վէ տօտագլարը տա պիր նէվի սինիր իլէԹի զուհու-բիյլէ տիԹրէմէքտէ իտիլէր։

—Նէ՞ տիր պու սիզտէքի հալ, ազիզիմ մօնսիէօ տը Լասէնի, —տէ-յի պաղբրտը Լիօնէլ մէրգումուն էլինի սըգարագ։

ԿոնԹրան մէրգումուն պու սիւա-լի իւզէրինէ սիւշարը Թէճաճճիւպ օլմահա պաշլատը։

—Պիլմէմ հիչ պիր շէյիմ եօգ տուր...—տէյի ճէվապ վիրտի մէրգում Ամէլէնին գօճասը, —սի-զին պու սիւալինիզտէն մագսատնէ օլատուզունու անլահամատըմ, չիւն-քի պէնճէ պէն քէնտի իւզէրիմտէ հիչ պիր ֆարգ հիսսիյէմէքտէ տէ-կիլիմ։

—Պէն սիզի նամիզաճ կիպի պիր հալտէ կէօրմէքտէյիմ...։

—Վագտա էօյլէ տիր, պէնի կէօ-րէն, լէհճէմին ֆէնալըգընտանընա-շի էօյլէ զանն իտէր, հալպու քի, հագբգաթի հալ էօյլէ տէկիլ տիր-—ֆագաթ, շու սահիհ տիր քի, պու կիճէ հիչ ույգում կէօթիւրմէտի, սու տէյի եանրպ թուԹուշմագտա

ԻԼԱՆԱԹ

Էրզրում Փոստին Վինճի, Զինճի, վէ Յիւնճիւ ճիլալէրի խիթամ պուլմուշ օրտուղու կիպի, կիւնճիւ ճիլտին Վինճի Նիւսխէսի տախի պու կիւն նէշր օլունմուշ տուր։

* *
*

Էրզրում Հէնոին Թէրճէմէսինին պիրինճի ճիլտինին պիթմիշ օրարաղ, սահիբլմաղտա օլտուղու, Թաղ իթտիրէն թարաֆընտան իլան օլունմաղտա տբր։

* *
*

Միթէվֆա Կամպէթթանէն թասվիրի կիւզէլճէ թաղ իթտիրիլէրէ սահիբլմաղտա տբր։

ԺԻԼ ՊԼԱՍ նամ Բարիս ղազէթասընէն հէր կիւնդի նիւսխէլէրինտէ, Ֆրանսա իմպէրատորի մեշհուրլէնտիրէն

ԷՄԻԼ ԶՕԼԱՆԸՆ

Հէնուզ թաղ օլունմամըշ օլան

Ο ՊՕՆԷՕՐ ՏԷ ՏԱՄ

նամընտա պիր բրմանը թէֆրիրտա թարիգիյէ թաղ օլունճաղ տբր։

Մէզքուր ղազէթանէն 3 տյէզ ապանէ պէտէլի 17 ֆրանգ տբր։ Պուլունուր Պէյօղլունտա, Թիւնէլ մէվդէքի ղարշըսընտա քրիթապճը Միւսիւ Բ. Պոտէնին տիւքքանընտա։

Ֆրանսա շէօհրէթչուսու միւէլլիֆլէրինտէն Բօնսոն տիւ Թէրայ նամ միւէլլիֆին ատորը պէրկիւզիտէսինտէն օլուպ տա, պիր վաղթտան պէրու Մասիստէ տէրճ օլունմաղտա օլան ԿԱՐՄԻՐ ՄԱՐԴՈՑ ԵՐԴՈՒՄԸ նամ բրմանընն պիրինճի ճիլտի, Իթիճեան Կարապետ էֆէնտի թէրճէմէսի օլուպ, վէ 274 սահիֆէտէն իպարէթ պուլունտուղու, վէ բէք կիւզէլ սուրէթտէ թաղ իտիլմիշ օլտուղու հալտէ նէտիչէր պուչուղ զուրուշա սահբլմաղտա տբր։

Մէզքուր քրիթապ բէք կիւզել վէ բէք էլլենճէլի վէ միֆիտա օլտուղունտան, հէր քէսին օղումասընը տավէթ իտէրիզ։

Իսթանպոլտա քէօրբիւ պաշընտա վաղը Վալիտէ Սուլթան խանը տէրուններնտէ թահթը իտարէյի ատճիզանէմտէ պուլունան Դրտաթիսղէտէ, Տէրիսատաէթտէ էլտինէյի միխթէլիֆէտէ թաղ ու նէշր օլունմաղտա օլան հէր նէվի զաղէթալար պուլունմաղտա օլտուղու կիպի, զահվէ, լոզում, վէ չայ վէ էնվայի չուրուպպարը տախի զայէթ նէֆիսլէրինտէն պուլունմասընտա ապ ու իղտամ խիմմէտինէ մէպնի, թէչրիթէ բաղպէթ իտէն զէվթը պատիի մէՖՌՈՒՆԻԵԼԷԹԻ օլմաղլա միւֆրէթէրը պուլունմաղտա իսէմտէ, վաղթ ու հալէ մուվաֆֆըգ օլարաղ, ֆիեաթճա էհվէնիյէթ ճիհէթիյլէ տախի, հէր քէսին մէմնունիյէթինի մուճիպ օլմաղլըղը արզու իլլէտիկիմտէն, դեկտ. 28-տէն պէտ իլէ զահվէնին 40 փարատան 20 փարաեա, վէ սայիր մէշրուպաթըն ֆիեաթընընը տախի այնի նիսպէթ իլզրէ, նըսֆընա թէնզիլ իտիլտիկինի իլան ու պէեան իտէրիմ։

Մէ--ՐԷՏԷ Դէ-ՐԷ

ԹԻՒՃՃԱՐԱ. ՄԱԽՍՈՒՍ ԻԽԹԱՐ

Իսթանպոլտա Պալըգ-բազարընտա, ակնիզ գըեբսընտա վաղը 3 զարուլու ճէսիմ պիր մաղազա արտիրէ իլէ մալ գօնուլմաղլըգա թախսիս գըլընմըշ օլուպ, թէմիզլիք, էճնիսէթ վէ էհվէնիյէթ ճիհէթիլէրիլէ, հէր քէսին մէՖՌՈՒՆԻԵԼԷԹԻՆԷ չալըշըլաճաղընտան, թիւճճարը մութէպէրէնէ իհսան օլունտը։

ԻԽԹԱՐ

Ամբրպպայի հաղըզատան օրուպ, վէ ալէլուստուս լամբաթալըգ իրէգարինդա վէ չօճուգլարա մախսուս օրան խասթալըգլարտա, էհլիկէթի ակրբեար օրան, Տօղթօր Ս. Դաւիթեան էֆէնտի, պու ակֆա Իսթանպոլտան, Պէյօղլուտա Թարլա պաշընտա, Իթալիան նամ էճզախանէ գարշըսընտա հաճի Ահմէտ սօղաղը քէօշէ պաշըսընտա վաղը օրուպ, ֆազալի ճատատէյէ նազըր պուլունան 11 նիւմէրօրու խանէսէ նազլ իլլէմիշ տբր։

Տօղթօրու միւմայիյէ, հէր կիւն էօյլէսէ զատար օրատա պուլունուպ, վէ էօյլէսէն սոնրա տախի, Իսթանպոլտա կիւմրիւք ճիվարընտա վաղը Քէրէսթէճեանընը Համազգային էճզախանէսինտէ վէ եաղոտա Իսպէչարեան էճզախանէսինտէ պուլունաճաղը կիպի, բազար իրթէսի կիւնէրի տախի քէնտի խանէսինտէ խաբրտի պաղաճաղ տբր։

ՏՕՂԹԷՕՐ

ՃԷԼԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆԴԻ

Տօղթէօրու միւմայիյէ, եաղընըզ Ֆրէնկի իլլէթի, վէ պէլ սօսուգլուղու, վէ ուժում ալաթը թէնասիլիյէ (Ծննդական դարծարանք), վէ իսբար եօլլարընտա տայիր խասթալըգլարա սիւչար օլանլարընը, էմրի թէտավիլէրինէ պագմաղտա տբր։

Տօղթէօր Ճէլալեան էֆէնտի, սապբգը վէճհ իւզրէ, հէր կիւն սահթ 4-ատն 10-ա դատար, Պաղչէ-գարուսունտա, Համիտիյէ թիւրպէսի որրասընտա, Սինապեան Վիչէն էֆէնտիյէ Իբի Դաբուլու թէսմիյէ օրանան 32 նիւմէր. էճզախանէսինտէ խասթալար զապուլ իթտիկի կիպի, բազար կիւնէրի տախի, Պէյօղլուտա, Ադա ճամիսինտէ, Սազըզ-աղաճը ճատատէսինտէ, Պայրամ սօղաղընտա 6 նիւմէրօրու քէնտի խանէսինտէ, քէզալիք մէրիզանը զապուլ իլլէմէ քաէտիր

PILULES
DE BLANCARD
À l'Iodure ferreux Inaltérable
Sans odeur ni saveur de fer ou d'iode
L'ACADÉMIE DE MÉDECINE
a déclaré (Séance du 13 août 1850)

Այս մանը կլորակ թէպերը խաղատանց և արեան պակասութեան ուսանց նշման աղտից բուժըկլուլուն համար կը գործածվին։

Այս ինչ թէպը հրնարոպին ըստորակրութիւնը եւր չիչին վրա կը գրընվի։

Չինծունէրէն ըսքուշանալը կապըսպըվին։ 227

N.-B.— Ne devront être considérés comme préparés par l'Auteur que les Flacons de Pilules qui présenteront un SACHET D'ARGENT REACTIF, fixé à la partie inférieure du bouchon, et la signature ci-dessous.
PHARMACIEN,
Rue Bonaparte, 40.
A PARIS.

ՄՈՒՍՑԷՆԷՑԻ ԽՍԹԷԿԵԱՆ

ՏՕՔԹԷՕՐ ՇՈՒԱՐՑ

Էօյէրեն, եօլ սանա ալֆ. սապ 44 էֆտար

40-Պիւրիւք Հէնաէք սօղաղը-40

Տօքթէօրիւ միւմայիյէյին գապինէսինտէ, հէր նէվի հավա պօշալարընը, վէ նէֆէս եօլարընտա էնվայը էճզա պուխարլարը իւֆլէմէկէ մախսուս ալէթլէր մէվճուտ օլուպ, ապ ճիկէր վէ պօղաղ վէ պուրուն խասթալըգլարընա խուսուսի օլարաղ պաղաղը կիպի, էլէքթրիք ալէթլէրիլէ իճրա օլունան հէր նէվի թէտավիյի եաբան էսկի կէօքիւղ վէ նէղլէ, վէ պօղմաճա էօքսիրիւք, վէ տիֆթէրի վէ նեէլ վէ սինիր խասթալըգլարը, վէ քէօթրիմլիք վէ սարա կիպի իլլէթլէրին թասկիպ խուսուսիսի տիր։

Գէզա, կիզլի խասթալըգլար, զայիֆլիք վէ զայրիհիմ,

ՊԻԻՑԻԻՔ ԷՄՆԻՑԵԼԷԹ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Ա. ՄԱՑԷՐ ՎԷ ԳՈՒՄԲԱՆԻԱ

Պէյօղլու, Թիւնէլ գուրպինտէ, միճէտտէյէն ինչա օլունան Սարաֆ օղլու խանէսի տախիլինտէ

ԷՐԲԷՔ, ԳԱՏԸՆ ՎԷ ՁՕՃՈՒԳ ԷԼԳԻՕՆԷԼԷՐԻ ԻՉԻՆ ՊԻՐԻՆՃԻ ՏԷՐԷՃԷՏԷ ՏԷԲՕՁԻԹՕ

Հէր նէվ էլգիսէլէր, պէեազ չամաշիր թագբէրը, չարգալար, սիւս վէ սէյհահաթ էշեալարը, էլտիվէնլէր վէ սաեիրէ.

Հաղըր էլգիսե ֆիեաթընտա էօյլիւ վիրէրէք էլգիսե եաբաբրմագ իչին եէնի պիր ուսուլ։

10000 ճինս, էն սոն մոտալարտան գումաշ նիւմունէլէրի

(Գու մաղազանընն Իսկէնտէրիյէտէ, Գահիրէտէ, Բօրթ—Սաեիտտէ, վէ Իզմիրտէ շիւպէլէրի վար տբր։)

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՖՕՐՍԱԼԱՐԸ

Բարիս, 11 յունվար

Ֆրանսայի ֆոնտսու 5 %	115 30
» » 3 %	79 60
Էսհամը Ռումուիէ այլըտը	11-72½
» » գարանտը	11-80
Իթալիա ֆոնտսու	86-95
1865 Իսթիգրազը	-
1869 »	60-
1873 »	56-
Ռումէլի չըմէնտը. Թահվիլա.	54-
Օսմանլը Պանգասը	730-
Գրէտի Լիոնէ	563 75
Ռուս ֆոնտսու 5 % (1877	88-¼
Ռուսիանըն Շարք իսթիգրազը	-
Մըսըր իսթիգ. պիրլէշմիշ	358-75
Իսբանեա էսբիճի իսթիգրազը	61-
Դամպիո Լոնտրա իւզէրինէ	25-22

Բարիս, (Պուլվար)

Ֆրանսայ ֆոնտսու 5 %	115-35¼
Էսհամը Ռումուիէ	11-77½

Լոնտրա 11 յունվար

Ինկլիզ ֆոնսօլիտի	101-3/16
Էսհամը Ռումուիէ այլըրը	11-7/16
» » գարանտը	11-¾
1865 Իսթիգրազը	13-¼
1869 »	12-5/8
1871 »	72-¼
1872 (Պոնտու Թէղդիր)	23-¾
1873 »	11-½
Տէվլէթի Ալիէնին 1877 իսթ.	84-⅛
Օսմանլը Պանգասը	19-
Ռուսիա իսթիգրազը 1873	81-7/8
Մըսըր իսթիգրազը պիրլէշմիշ	71-
» իմթիեազը (չըմէնտը.)	93-
Տաբրա սանիեէ	71-
Մըսրըն Ռօշիլտ իսթիգրազը	92-7/8
1877 Մոճարիսթան էսհամը	99-
Դամպիո Բարիզ	-

Վիէննա, 11 յունվար

Լոնտրա իւզէրինէ գամպիա	119-85
Ռումէլի տէմիր եոլ թահվիլաթը	25-

ԳԱԼԱԹԱ ՖՕՐՍԱԼԱՐԸ

Էսհ. Ռում. դեկտեմ. 31 ազմ. գբ.	12-30
» » Նոյեմ. 20 սպհ. ալ.	12 34
» » Էն եիւքսէք	12-34
» » Էն աշաղը	12-34
» » Սաաթ 3 տէ	12-34
1863 Իսթիգ. (Մուքօն) 6 % ֆ.	-
1865 » » 6 % ֆ.	71-
1869 » (Բինար) 6 % ֆ.	35-
1872 » (Պոնտու Թրէզօր	22-75
1873 » (Բինար) 6 % ֆ.	57-50
Ռումէլի չըմէնարֆէր	53-75
Մըսըր իսթիգրազը պիրլէշմիշ	78-15
Ռէքթօր զուրուշ	-
Հէվալէսիզ »	20-
Ագչէ ֆայիզի %	9-

ԱԳՈՒՈՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Գրէտի ժէնէրալ 6 %	6-
Սօսիէթէ ժէն 6 %	5-18
Իսթանպոլ Պանգասը	8-30
Սօսիէթէ Օթոման	4-10
Թրամվայ 3 %	540-
Լավրիօմ (մատէն)	165-

ԱԳՋԵԼԷՐԻՆ ՌԻԱՋԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշտան	Ղ. Ֆ.
Ինկիլիզ լիրասը	110-5
Ֆրանսայ ալթունու	87-30
Բոլ	90-15
Գրիմից ալթունու	51-25
Պէեազ մէճիտիյէ	108-2
Մէթալիք	102-
Պէշլիք	104-
Ալթըրգ	104- 5
Պազըր	690-
Գարպոն գայիմէսի գարիք	922-

ԳԱԶՄԷՆԻՆ ՌԻԱՋԱՍԸ

Էն եիւքսէք	920-
Էն աշաղը	920-
Սաաթ 4 տէ	920-